

Pagasts rūpējas par bērnu tiesībām

► 2. lpp.

Tev nebūs piknikot Baltezera salās!

► 3. lpp.

Nepareizais cilvēks Arnolds Plaudis

► 5. lpp.

PAR KOMUNĀLO PAKALPOJUMU SNIEGŠANU IEDZĪVOTĀJIEM

Andris Kurzemnieks, Garkalnes pagasta padomes izpilddirektors, speciāli «Garkalnes Vēstī»

Ir pagājis kārtējais gads. Pērn pašvaldības avīzē jau informējām par to, kādu darbu veic izpildinstitūcijas darbinieki, lai kaut nedaudz izmainītu situāciju attiecībā ar komunālo pakalpojumu neapmaksātājiem – parādniekiem. No jauna gribu paskaidrot, ka ar 2004. gadu visos pastāvošajos, noformētajos komunālo maksājumu līgumos ir ieviests viens soda sankciju normatīvs – 0,3 procenti dienā (Garkalnes pagasta padomes lēmums 26.11.2003.g., protokols Nr.12, 25.§). Iemesls vienā normatīva noteikšanai meklējams tajā apstākļi, lai pašvaldības grāmatvedība spētu šo maksājumu apstrādi un kontroli automatizēt. Iegādājoties vienotu programmu soda naudu uzskaitē visiem pakalpojumu veidiem, ko sniedz pašvaldība, darbu paveicam ar mazāku laika patēriņu, precīzāk un ātrāk. Pakalpojumu «pēmējs» – jebkurš iedzīvotājs, ierodoties pagasta padomē, domstarpību gadījumā operatīvi varēs saņemt izdruku ar visiem soda procentiem, ja laikā nebūs nokārtoti komunālie maksājumi – atbilstoši noslēgtā līguma nosacījumiem. Gribu atgādināt visiem pakalpojumu izmantotājiem: sekojiet līdzi līguma saistību izpildei un savlaicīgi kārtojiet maksājumus. Jāpiebilst un jāpiekrodina – savlaicīgi veiciet arī ūdens skaitītāju pārbaudi, kā tas norādīts ūdens skaitītāju pieņemšanas aktos (pielikumā līgumiem ar ūdens patērētājiem, kam uzstādīti ūdens skaitītāji). Šo procedūru paredz arī 2003. gadā pagasta padomē pieņemtie saistošie noteikumi (Protokols Nr. 5, 16.§, 21.05.2003.g.), kas atrunāti punktā 5.12. un kur pārkāpums paredz soda naudu līdz 50 latiem.

Lai gan mums, protams, negribētos saasināt attiecības ar atsevišķiem pakalpojumu izmantotājiem, tai pat laikā jāatzīmē, ka ir arī tādi cilvēki, kas vairāku gadu garumā izvairās noslēgt līgumus un veikt maksājumus. Tādas personas ir apdzīvotajās vietās «Priedkalne» un «Silezers», kuras ietiepīgi nereaģē nedz uz «ierakstīto» vēstuļu bridinājumiem, nedz uz pagasta pilnvaroto personu uzaicinājumiem sakārtot savus saimnieciskos jautājumus ar pagastu, tomēr turpina izmantot mūsu pakalpojumus. Šī informācija attiecas uz ūdens patērētājiem un centralizētās kanalizācijas sistēmu izmantošanu.

Otrs «sāpīgs» jautājums ir saistīts ar sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumu, jo, neskatoties uz līgumos minēto kārtību, klienti to neievēro. Šajā ziņā visnepatīkamākie starpgadījumi rodas, sākoties apkures sezonai, kad atkritumu konteineros ber izdedžus un pelnus, kas principā ir aizliegts. Pagasta atkritumu savācējam jau trīs reizes ir dedzis savācējibunkurs, jo braucot rodas gaisa vilkme un sākas degšanas process, ko ļoti grūti likvidēt bez atkritumu izgāšanas. Arī līdz «izgāztuvei» aizbraukt ar degošu kravu nav iespējams. Tāpēc mans lūgums – cienīsim viens otru un katra darbu! Šeit «grēko» atsevišķi privātmāju īpašnieki Langstīņos no Rīgas ielas un Krievupes ielas, Berģos no Jaunības ielas, Garkalnē no Saules ielas un Vidus ielas, kā arī Mālpils šosejā.

Lai mīlestība vieno jūsu sirdis!

Garkalnes pagasta k/n «Berģi»
2004. gada 14. februārī pl. 21.00

MĪLESTĪBAS BALLE

Vakaru vadīs aktieris Imants Vekmanis,
Deju mūziku spēlēs ansamblis «Kantoris – 04»
Rīko: Garkalnes pagasta padome

Vietu skaits ierobežots.

Par ielūgumiem interesēties pie Aelitas Veipas – mob.9171664.

Via Baltica, visticamāk, robežosies ar liegumu

Autoceļa Via Baltica ievads Rīgā, kas pēc projektētāju aplēsēm 2010. gadā varētu savienot Jaunciema gatvi ar Vairoga ielu un stiepties paralēli Brīvības ielai, virzīsies arī gar Jaunciema dabas lieguma robežu. 6,3 kilometrus garais ievads varētu atzartoties no Jaunciema gatves un, šķērsojot Juglas kanālu starp Ķīšezera un Bābelīti, stiepties līdz Vairoga ielai. Tādējādi braucējiem būtu iespēja iekļūt Rīgas centrā vai arī tālāk pa Viestura prospektu piebraukt pie ostas. Kā skaidroja a/s Ceļu projekta direktors Anatolijs Gulbis, no Saulkrastu puses braucošie tādējādi varēs nokļūt Rīgā, neizmantojot Brīvības ielu, kuras «aizrišanās» ar transporta plūsmu esot prognozējama drīzā nākotnē. Gulbis uzskata, ka šāds ceļš Brīvības ielu varētu atslēgt uz pusi.

Patlaban notiek projekta priekšizpēte, par kuras veikšanu konkursā uzvarējusi Lielbritānijas firma Halcrow, bet kā apakšuzņēmējiem darbi uzticēti a/s Ceļuprojekts un SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment (SIA ELLE). Šāds ziņojums varētu būt ap Lieldienām, un kā nākamā kārta paredzēta sabiedriskā apspriešana. Projekta kopējās izmaksas tiek lēstas 30—40 miljonu latu robežās. Nobažījusies par Jaunciema dabas liegumu ir Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza ornitoloģijas nodaļas vadītāja Agnija Graubica. Viņa informē, ka lieguma teritorijā konstatēta 51 putnu suga un 40 putnu sugas tur arī ligzdo. «Kas notiks ar tiem putniem, kas izšķīlīsies un mācīsies ligzdot turpat, kur viņu vecāki? Kas notiks ar griezi, somzīlīti un ķīvīti, kas ir aizsargājami putni?» vaicā ornitoloģe un pati arī atbild, ka putni no šīs vietas aizies, bet vēl pirms tam daudzi tiks sakropļoti un mājtrāles. Īpaši jau pūces, kuru liegumā netrūkst. SIA ELLE, kuras kompetencē tika nodota ietekmes uz vidi priekšizpēte, direktors Valts Vilnītis norādīja, ka no trim iespējamām ceļa trajektorijām izvēlēja tā, kas ir vistālāk no Ķīšezera, līdz ar to arī no lieguma.

Nodokļa likme šogad nemainīsies

Nekustamā īpašuma nodokļa likme šogad tiks saglabāta tāda pat kā līdz šim - 1,5% no nekustamā īpašuma vērtības. Ēkām un būvēm nodokli aprēķinās no to bilances vai inventarizācijas vērtības, savukārt zemei - no kadastrālās vērtības. Šī nodokļa aprēķināšanas kārtība paredzēta līdz 2007. gada 1. janvārim. Noteikts beztermiņa atbrīvojums no nodokļa tiem objektiem, kuru aplikšanu ar nodokli bija paredzēts uzsākt no nākamā gada. Šie objekti ir: dzīvojamās mājas, lauksaimniecības ražošanas ēkas, valsts budžeta iestādes, kā arī ēkas, kuras izmanto izglītības, veselības aizsardzības, kultūras un sporta vajadzībām. Iepriekš likuma «Par nekustamā īpašuma nodokli» pārejas noteikumus bija paredzēts nodokļa likmi ar 2004. gadu samazināt līdz 1 procentam no nekustamā īpašuma vērtības. Nodokļa likmes samazinājums netika veikts, jo līdz ar to bija paredzēts nodokli piemērot dzīvojamām mājām, taču šī norma kā sabiedriski aktuāla nav gūvusi atbalstu.

Palīdzēsim bērniem izaugt!

Silvija Stalidzāne,
Garkalnes pagastiesas
priekšsēdētāja,
speciāli «Garkalnes Vēstis»

2003. gadā Latvijas Republikas valdība un sabiedrība kopumā lielāku uzmanību sāka pievērst ģimenēm ar bērniem, viņu tiesību aizsardzībai. 2003. gada sākumā tika izveidots īpašu uzdevumu ministra bērnu un ģimenes lietās sekretariāts – ministra Aināra Baštika vadībā. Lai palīdzētu bērniem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem atrast jaunu ģimeni, kā arī sniegtu atbalstu bērniem, kuriem liegta iespēja būt savā ģimenē, šī institūcija ir uzsākusi akciju «Palidzi bērnam izaugt».

Garkalnes pagastiesas, tāpat kā vairumā Latvijas Republikas pašvaldību izveidotās aizbildnības un aizgādības iestādes, savu darbību uzsāka 1996. gada 1. martā. Nepilnu astoņu darba gadu laikā ir apzinātas tā saucamās sociālā riska ģimenes. Sadarbojoties ar sociālo dienestu, tām ir sniegta palīdzība, bet kritiskos gadījumos veikta arī operatīva iejaukšanās. Varam teikt, ka aicinājums «Palidzi bērnam izaugt» jau ilgāku laiku pavadījis gan Garkalnes pagastiesas, gan vairumu citu aizbildnības iestāžu darbu dažādās Latvijas Republikas apdzīvotajās vietās. Diemžēl, ir situācijas, kad pagastiesas (lauku rajonos) vai bāriņtiesas (pilsētās) darbinieki kļūdās. Daudzos gadījumos tie ir procesuāla rakstura pārkāpumi, kuru sekas atsaucas uz nepilngadīgu bērnu likteņiem. Ar šiem gadījumiem vairāk vai mazāk esam iepazinušies masu informācijas līdzekļos. Tomēr sociāli ekonomisko stāvokli, kāds patlaban izveidojies valstī un veicinājis daudzu sabiedrisku negatīvu attieksmi - bezdarbu, alkoholismu, narkotiku lietošanu, vardarbību ne tikai pret nepilngadīgu bērnu, bet pret cilvēku vispār, nespēs mainīt ne pašvaldību aizbildnības iestāžu, ne sociālo dienestu darbinieki. Jautājumam jātieks risinātam globālā līmenī – radot jaunas darba vietas, pilnveidojot sodu līdzekļu piemērošanas sistēmu un veicot citus nozīmīgus pasākumus, kas veicinātu ne tikai nelabvēlīgo ģimeņu, bet visas sabiedrības atveseļošanu.

Jāpiebilst, ka darbs ar sociālā riska ģimenēm ir neliela, taču ļoti nozīmīga daļa no bāriņtiesām (pagastiesām) uzticētajiem pienākumiem. Tātad bez jau pieminētās kontroles pār nelabvēlīgajām ģimenēm šīs institūcijas kompetencē ir arī:

1) pārējie ar bērnu aprūpi ģimenēs saistītie jautājumi, kuros ietilpst ne ti-

kai bērnu personisko, bet arī mantisko interešu aizsardzība;

- 2) aizbildnība;
- 3) adopcija;
- 4) aizgādība pār rīcības nespējīgo personu vai pār mantojumu;
- 5) pārstāvība augstākstāvoklī tiesā;

6) notariālajām funkcijām piedalīnātā personu parakstu apliecināšana.

Garkalnes pagastiesas savas pastāvēšanas laikā nepieciešamību lemt par vecāku tiesību ierobežojumu, izņemot nepilngadīgus bērnus no vecāku aprūpes (ar 2003. gada 1. janvāri termiņi «vecāku varas pārtraukšana» un «vecāku varas atņemšana» tika aizstāti ar «aprūpes tiesību atņemšanu» un «izņemšana no aizgādības»), ir saskatījusī ļoti reti. Tomēr 2003. gadā no Garkalnes pagastiesas izskatītajām 30 lietām aprūpes tiesības vecākiem pār nepilngadīgajiem bērniem ir atņemtas četros gadījumos, un salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu praksi tas ir ļoti daudz. Informāciju par kritisku stāvokli ģimenē, kad bērns atrodas veselībai vai pat dzīvībai bīstamos apstākļos, Garkalnes pagastiesas ir saņēmusi no medicīnas, izglītības iestādēm un tuviem bērnu radniekiem. Protams,

ka minētajām instancēm un personām ir vieglāk konstatēt pārkāpumus bērnu aprūpē. Tomēr arī citiem sabiedrības locekļiem - kaimiņiem, paziņām, pārējiem līdzcilvēkiem vajadzētu asāk reaģēt uz acīmredzamu bērnu tiesību aizskārumu. Tas nenozīmē, ka minētajām personām ir par katru cenu jāieiešojas tās vai citas ģimenes mājokļa atslēgas caurumā». Nepilnvērtīgas bērnu aprūpes, vardarbības vai cita veida bērnu tiesību aizskāruma sekas dažkārt ir tik «kļedzošas», ka to konstatēšanai nav nepieciešami profesionāļi. Pat virspusēju aizdomu gadījumos būtu vēlamies piezvanīt Garkalnes pagastiesai pa tālruni – 7800921, vai kritiskākos gadījumos Saulkrastu policijas nodaļas Ādažu-Garkalnes policijas iecirkņa pilnvarotajam Garkalnē – 7998500, vai pa tālruni 02, 112.

Visos gadījumos, kad vecākiem atņemtas aprūpes tiesības, arī tad, kad bērni kļuvuši par bāreņiem, viņiem tiek sameklēta ārpus ģimenes aprūpe – aizbildnība vai bērnu aprūpes iestāde. Garkalnes pagastiesas uzskaite esošajās aizbildnības lietās aizbildņi ir bērnu vecvecāki vai citi tuvi radnieki. Aprūpi pār bērniem var uzņemties arī bērnam vairāk vai mazāk pazīstami cilvē-

ki vai absolūti svešas personas, kuri izvēlējušies daļu savas dzīves veltīt nelaimē nonākušajiem bērniem. Varbūt Jūs vēlaties būt par aizbildni, izveidot audžu ģimeni, vai pat adoptēt kādu bāreņu nama iemītnieku? Informāciju var saņemt pie Garkalnes pagastiesas priekšsēdētājas – Garkalnes pagastiesas padomes telpās – Rīgā, Brīvības gatvē 455, 2. stāvā, 28. kabinetā, tālrunis – 7800921. Pieņemšanas laiks – pirmdienās no 10 līdz 18 un ceturtdienās no 9 līdz 17.

Divi Garkalnes zēni pēc izņemšanas no bioloģiskajām ģimenēm un juridiskās brīvības iegūšanas Rīgas rajona tiesā (vecākiem atņemtas aizgādības tiesības) ir adoptēti un tādējādi atraduši sev patvērumu citās ģimenēs. Dīvos gadījumos apstākļi liecina, ka potenciāli pastāv iespēja bērniem šogad atgriezties no aprūpes iestādēm pie savām mātēm.

Diemžēl, joprojām Rīgas rajona Baldones bērnu namā atrodas divi brāļi – N.Z. (13 gadi) un M.Z. (11 gadi), kuri no bioloģiskās ģimenes izņemti 1998. gada vasarā, bet pilnu juridisko brīvību ieguvuši 2003. gada maijā. Zēni ir dzīvu vecāku bāreņi. Pērn aizsaulē aizgāja brāļu bijušais kaimiņš - vienīgais cilvēks, kas reizēm apvaicājās, kā zēniem klājas. Citu tuvinieku viņiem nav, atšķirībā no pārējiem bērnu nama iemītniekiem, kuri vasarā dodas ciemoties uz kādu mājokli. Brāļi paliek vieni paši... Pēdējā laikā sabiedrība vairāk vai mazāk oficiālās runās ir cilājusi saukli «Palidzi bērnam izaugt». Iespējams, ka to ir darījis arī kāds no Garkalnes pagastiesas iedzīvotājiem. Tomēr izbrīnu rada tas apstāklis, ka pēc «Garkalnes Vēstis» 2002. gada novembra numurā publicētās informācijas par minētajiem brāļiem un mūsu līgama atsaukties - kļūst vismaz par šo zēnu pagaidu draugu - neatsaucās it neviens! Garkalnes pagastiesā joprojām ir iespējams aplūkot šo brāļu fotogrāfijas, iegūt precīzāku informāciju par viņiem. Ja Jūs nevarat būt par atbalsta ģimeni zēniem, kādreiz ņemot viņus pie sevis mājās ciemoties, aizvedot uz kādu pasākumu, varbūt Jūs varat atlicināt laiku un vismaz apciemot viņus Baldonē. Lai izdarītu labu darbu bērnu labā, bieži vien nav vajadzīgi ievērojami finansu līdzekļi. Dažreiz pietiek ar labu vārdu, nelielu cienastu apciemojuma laikā vai tikai telefona zvani, pajautājot, kā viņiem klājas. Būsim iejutīgāki pret bērniem, kuri, kaut arī dzīvo labiekārtotās bāreņu aprūpes mītnēs, ir vientuļi savā dvēselē! Neatpūsim savu sirsniņu un labdarību tikai krāšņajam un dāsnajam Ziemassvētku laikam!

Kā ar mums sazināties

Garkalnes pagastiesas padomei no 2003. gada decembra ir mainīti tālrunu numuri, sakarā ar jaunās vietējās telefonu centrāles uzstādīšanu:

3. stāvs

1. Padomes priekšsēdētājs Kārlis Cīrulis – 7800930
2. Kancelejas vadītāja Ināra Salceviča – 7994414 (fakss tāds kā iepriekš), tālrunis – 7800918
3. Izpilddirektora sekretāre Linda Reiere – 7800919
4. Izpilddirektors Andris Kurzemnieks – 7800920
5. Arhitekts Jānis Dambis – 7800916

2. stāvs

1. Grāmatvede Maruta Pozņaka – 7800923
2. Grāmatvede Īrisa Hūne – 7800924
3. Galvenā grāmatvede Valija Krauja – 7800925
4. Nodokļu inspektore Vera Saleniece – 7800926
5. Kasiere Elita Plūmane – 7800927
6. Ekonomists Raimonds Erts – 7800928
7. Juriste Iveta Ludiņa – 7800929
8. Privatizācijas komisijas priekšsēdētājs

Romualds Brudnis – 7800929

9. Žurnālists – redaktors Arvīds Deģis – 7800931

10. Dzimisarakstu nodaļas pārzine, padomes priekšsēdētāja vietniece Elga Liepiņa – 7800937

11. Pagastiesas priekšsēdētāja Silvija Stalidzāne – 7800921

12. Administratore Bīrta Boguseviča – 7800933

13. Aelita Veipa – kultūras un sporta darba organizatore – 7800934

Saglabājies nemainīts tālrunu numurs dežurantiem 1. stāvā – 7994413

Lielā Baltezera dabas liegums

(turpinājums no «GV» Nr. 23)

Margita Deičmane,
speciāli «Garkalnes Vēstis»

Flora

Lieguma apmeklētāju dēļ salās ieviesušās Latvijas dabiskajai florai neraksturīgas sugas: vārpainā korinte, sarkanais plūškoks, ošlapu kļava un viena mājas ābeles šķirne (Liepu salā), vietām plašas un vitālas audzes veido rievainā roze. Mazajā salā konstatētas ērkšķogas, upenes un apiņi. Vārpainā korinte un rievainā roze pakāpeniski nomāc dabisko veģetāciju.

Fauna

Visās salās liels ir kritalu īpatsvars. Kritālas ir dzīves vide saproksilofāģiem (bezmugurkaulniekiem, kas pārtiek no atmirušās koksnes). Ir maza iespēja, ka saproksilofāģi salas varētu kolonizēt no jauna, tāpēc aizsardzības pasākumiem jābūt balstītiem uz salās esošo sugu saglabāšanu. Koksnes grauzu populācijas ierobežo piemērotu koku trūkums, jo lielākā daļa salu koku ir pārāk apēnoti. Kā vāju cilvēku ietekmi uz bezmugurkaulnieku faunu var minēt koku zaru ciršanu. Konstatētas svaigas koku atzarošanas pēdas Ropažu salas austrumu daļā. Visdrīzāk tur zari cirsti ugunskuram. No vārpstingliemežiem konstatēta viena suga - plaši izplatītais gludais vārpstingliemežis. Liepu un Auzu salās novērota cita gliemežu suga - raibais vingliemežis.

Liepu sala ir bezmugurkaulniekiem visvērtīgākā. Tur tika konstatētas marmora rožvaboles un lapkoku praulgrauža populācijas (samērā vājas). Salā ir šim sugām daudz piemērotu lapkoku (lielas dimensijas, dobumaini) - liepu un ozolu. Ievērojama ir makšķerņu slodze, jo sala ir sausa un piemērota atpūtai. Salas vidū un gar malām konstatētas nakšņošanas un ugunskurvietas.

Auzu salu cilvēki ietekmē, te ir ugunskurvietas un izmīdīšanas pēdas. Atsevišķi veģetācijas koki ir sazāģēti. Dobumaino koku maz, vairāk salas ziemeļu daļā. Vitolu slaidkoksgrauzis netika konstatēts.

Priežu sala ir mazāk skarta sala. Vidusdaļā - jauns priežu un bērzu mežs. Gar visu ziemeļu un austrumu krasta nogāzēm labas ozolu audzes un gar ūdens malu - melnalkšņu audzes.

Putni

Lielā Baltezera salās konstatētas ap 40 putnu sugas. No Eiropas Padomes direktīvas 79/409/EEC I pielikumā un Latvijas īpaši aizsargājamo sugu sarakstā iekļautajām sugām (14.11.2000. MK noteikumi Nr. 396) 2003. gada uzskaitē fiksēta vienīgi niedru lija. Ligzdošana nav pierādīta - novērota šīs sugas mātīte medijam virs niedrāja pie Ropažu salas. 1993. gadā uz Liepu salas uzdūrās ligzdojošai ausainai pūcei (M. Kalniņa ziņojums).

Zivju gārnis - nelielā skaitā (10 - 20 īpatņi) regulāri barojas salu piekrastē un atpūšas salu kokos. 2003. gadā vismaz viens pāris uzsācis ligzdošanu Mazajā salā, bet vēlāk ligzdu izpostījuši vārnveidīgie putni.

Piles - lielākā skaitā sastopamas rudeni, kad caurceļojošie īpatņi barojas salu tuvumā vai piekrastes augājā - visvairāk Ropažu un Liepu salas tuvumā. Ezerā kopumā rudenī uzturas no dažiem simtiem līdz pat tūkstošiem pīļu. Sastopami arī paugurknābja gulbji (ligzdo regulāri - pie Ropažu salas, ne-

Šo nelikumīgo laivu un ūdensmotociklu piestātņi pie Liepu salas būs jālikvidē.

regulāri - pie Auzu, Mazās, Priežu salas), caurceļošanas periodā novēroti arī ziemeļu gulbji un mazie gulbji.

Invazīvā suga - jūras krauklis - pirmoreiz novērots jau 10.08.1996. pie Ropažu salas. Latvijā to skaits palielinājies no dažiem pāriem 1989. gadā līdz 400 - 500 pāriem 1999. gadā. Vērojama sugas ligzdošanas areāla paplašināšanās. 07.04.1997. uz Mazās salas uzskaitīti 60 - 70 sēdoši putni. Tā paša gada vasarā te manītas 20 ligzdas (Baumanis J. - 1999.g.). 2003. gadā uz Mazās salas konstatēta viena apdzīvota ligzda. Ligzdošana ir nesekmīga vārnveidīgo putnu (vārnū un žagatu) postījumu dēļ.

Zidītāji

Iepriekšējo gadu laikā konstatētas trīs aizsargājamas zidītāju sugas - bebrs, ūdris un diķu nakts sikspārnis. Auzu un Priežu salās redzēta stirna. Ziemā stirnas regulāri parādās arī citās salās. Ondatra jeb bizamzūrka konstatēta ezera dienvidu galā, tā varētu būt sastopama arī uz salām. Uz visām salām 2003. gadā atrodami bebru vai to darbības pēdas. Manīti arī ūdri, uz Ropažu salas bijusi strupestu kolonija.

Abinieki

Dabas liegumā ir tikai viena abinieku suga - uz Auzu salas regulāri dzīvojis parastais krupis. 1995. gadā novēroti ļoti lieli īpatņi. Kopumā salās nav labvēlīgu apstākļu stabīlas abinieku populācijas pastāvēšanai.

Biotopi

Salu biotopus apsekoja 2001. gada jūnijā projekta «Latvijas īpaši aizsargājamo teritoriju sistēmas saskaņošanas ar Emerald/NATURA 2000 aizsargājamo teritoriju tīklu», to veica eksperts Ansis Opmanis. 2003. gada veģetācijas sezonā dabas lieguma biotopi atkārtoti apsekoti Dabas aizsardzības plāna izstrādes gaitā (I. Rove). Visās salās ir līdzīga veģetācijas struktūra, izņemot Mazo salu, kur dominē melnalkšņi.

Salu piekrastes josla intensīvi aizaug. Apkārt salām izveidojušās niedru un mēldru audzes, kas īpaši platas salu dienvidu pusē. Auzu salā nelielās platībās vērojamas dabiskas neielabotas pļavas fragmenti (0,2 ha). Ropažu, Auzu un Priežu salās, gar krastu nelielās platībās izveidojušās augsto grīšu pļavu fragmenti (0,6 ha).

Teritorijas izmantošanas veidi

Uz salām cilvēki atpūšas, kurina ugunskurus, makšķerē. Apmeklētāju skaits - līdz 20 cilvēkiem nedēļā vasaras mēnešos. Ņemot vērā salu nelielos izmērus, šāda slodze salas ietekmē negatīvi. Pavasarī un rudenī apmeklētāju skaits sarūk. Ziemā, ezeram aizsalstot, apmeklētāju skaits atkal būtiski pieaug (līdz vairāk par 50 cilvēkiem dienā).

Salas bieži apmeklē arī zemleus makšķernieki. Ziemā nobradāšana un troksnis salu ekosistēmu būtiski neispaido, taču slikti ir cilvēku pamestie sadzīves atkritumi. Turklāt salas nereti izmanto dabisko vajadzību kārtīšanai, kas var būtiski veicināt salu eitrofikāciju. Vietējām pašvaldībām būtu ieteicams labiekārtot ezera krastus - izvietot atkritumu urnas un tualetes, lai novērstu šādu piesārņojuma rašanos.

Lielā Baltezera salas netiek uzskatītas par tūrisma objektu. Dabas lieguma mežus savulaik ierobežotā apjomā lietoja saimnieciskām vajadzībām (2002. gada beigās Ropažu un Auzu salās tika daļēji izvākti kritušie koki). Pašlaik meži netiek izcirsti.

Vēl 1993. gadā Auzu salā pļauts siens. Pašlaik pļaušana ir pārtraukta.

Ūdensputnu medības liegumā ir kategoriski nolietas (LR Zemkopības ministrijas 17.07.2003.g. rīkojums «Par putnu rušens medību termiņiem un laikiem»), bet medījumi zidītāji liegumā praktiski nav sastopami.

2. Teritorijas novērtējums

Lielā Baltezera salu galvenā vērtība ir to dabiskums. Salās ir saglabājušies cilvēka maz ietekmēti meži, kas ir arī potenciāla NATURA 2000 teritorija.

2.1. Draudu avoti

Kā varbūtējs drauds lieguma dabas skaistumam ir Baltezera krastos notiekošā privātā būvniecība - tā piesaista arvien jaunus iedzīvotājus un iespējamos salu apmeklētājus. Par laimi, uz Lielā Baltezera salām būvniecība ir aizliegta. Nostāigājot atklājas augsne un koku saknes, kas var daļu koku iznīcināt. Negatīvo ietekmi daļēji samazina ierobežotās piekļūšanas iespējas.

Auzu salā apmeklētāju neuzmanības dēļ izdegusi liela daļa zemes. Salu krasti tiek noskaloti gan dabisku procesu rezultātā, gan motorlaivu un cita motorizētā ūdenstransporta radītās ūdens vilņošanās dēļ. Vietās, kur salu krastus sedz niedrāji, šī ietekme ir mazāka. Niedrāju pārrāvumu vietās noskalotās notiek intensīvāk. Liepu salas A krastā nelikumīgi uzcelta ūdensslēpotāju piestātne, ko samērā bieži izmanto. Motorlaivu radītais troksnis izbiedē salu putnus un dzīvniekus. Daļai putnu tas negatīvi ietekmē ligzdošanas sekmes.

2.2. Meži

Ropažu salā ir veci meži, un Liepu salā - atsevišķas vecas priedes, kas ir nozīmīgs bioloģisko daudzveidību veicinošs elements. Lielā Baltezera salu mežus sarežģītās piekļūšanas un nelielo platību dēļ. Nozīmīgs salu mežus ietekmējošs faktors ir uz visām salām esošie bebru. Bebru spēj isā laikā nogāzt lielu daudzumu koku, kas varētu draudēt ar krasu salu biotopu maiņu. Taču salās dambju veidošana un hidroloģiskā režīma maiņa nav iespējama. Tādējādi bebru nav nepieciešams gāzt lielus kokus, un tie dod priekšroku jauniem

kokiem, ko izmanto barībai un nelielu «māju» celšanai. Salām nedraud arī bebru pārapsētošanās. Salas ir nelielas, bet vienai bebru ģimenei nepieciešamā teritorija ir vidēji 3 - 4 kv. kilometri. Tādēļ jaunie bebru parasti tiek padzīti no vecāku teritorijas, un tiem jāmeklē dzīvesvieta citur. Īpaši pasākumi bebru populācijas regulēšanai pagaidām nav nepieciešami.

2.3. Pļavas

Lieguma pļavas galvenokārt ietekmē Lielā Baltezera ūdens kvalitāte. No apdzīvotām vietām ezerā nonāk augu barības vielām bagāti notekūdeņi. (Šāda mēroga problēmu gan nav iespējams risināt šī Dabas aizsardzības plāna ietvaros.) Nelielais īpaši aizsargājamo sugu skaits nemazina salu dabas aizsardzības vērtību. Liegumā konstatētās sugas - apdzira un gada staipekņi ir gan Latvijas, gan Eiropas mērogā aizsargājamas sugas. Ārstniecības indaine, dižzirdzene un Baltijas dzegužpirstīte ir Latvijā retas un aizsargājamas augu sugas. Ja tiks saglabāti patreiz salās esošie biotopi, tiks saglabātas arī šīs sugas.

2.4. Teritorijas nozīmes apkopojums un pretnostatījums

Visa salu ekosistēma ir vērtīgs rekreācijas objekts. Salu teritorija ir maza, tādēļ tajā ļoti viegli iznīcināt ekoloģisko līdzsvaru. Intensīva atpūtnieku plūsma lieguma teritoriju piesārņo un nobradā, tiek degradēti salu krasti. Lai palielinātu bezmugurkaulnieku saproksilofāģu (sugas, kas pārtiek no atmirušās koksnes) populācijas, nepieciešams atņemt to apdzīvotos kokus. Taču tā būtu ievērojams dabiskais process - dabiskā pameža iznīcināšana. Arī pļavas pļaušana uz Auzu salas, kas ir vienīgais veids to saglabāt, būtu dabiskā procesa apturēšana, kas ir pretrunā ar lieguma izveidošanas mērķi.

2.5. Teritorijas apsaimniekošanas mērķi un ieteikumi

Lai novērstu visus iepriekš minētos negatīvos cilvēku ietekmes faktorus (piesārņošana, nobradāšana, kritalu izvākšana u.c.), salas apmeklēt uz stingrāko jāizslēdz. Reāli ir maza iespēja izkontrolēt apmeklētāju darbību liegumā. Tā kā Lielo Baltezeru apsargā «Ādažu glābšanas dienests», pašvaldības un «Ādažu glābšanas dienests» varētu vienoties arī par lieguma uzraudzību. Interesentiem ar pašvaldību atļauju varētu organizēt speciālas ekskursijas uz liegumu. Kompetenta gida pavadībā cilvēki uzvestos ļoti kulturāli. Piemērotākas salas šādām ekskursijām būtu Liepu un Priežu sala. Nav ieteicamas ekskursijas uz Mazo salu (tā ir pārāk jutīga pret dažādām ietekmēm). Lai šāds aizliegums būtu juridiski pamatots, jāizstrādā un LR Ministru kabinetam jāapstiprina dabas lieguma «Lielā Baltezera salas» individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi.

Lai cilvēkus informētu par dabas liegumu, tā vērtībām un apsaimniekošanas režīmu, nepieciešams izvietot informatīvos stendus un zīmes - Lielā Baltezera krastā bieži apmeklētās vietās. Zīmes lieguma robežu iezīmēšanai dabā jāizvieto ūdenī uz bojām - pirms niedru joslām. Tā kā ūdenī izvietotās zīmes varētu tikt sabojātas vai iznīcinātas, katru gadu jāparedz līdzekļi šo zīmju atjaunošanai vai labošanai. Lai samazinātu ūdens transporta līdzekļu radīto negatīvo ietekmi (vilņošanās radīto krasta noskalotānu, trokšņa ietekmi uz salu faunu), ap salām jānosaka

aizsargjosla 20 metru platībā. Vietās, kur ap salām esošā niedru josla ir plātāka par 20 metriem, aizsargjosla sakrīt ar salu krastu niedru joslu. Šajā joslā jāizslēdz braukt ar motorizētajiem ūdens transporta līdzekļiem un jāizslēdz izvietot laipas un piestātnes. Esošā nelikumīgi uzceltā piestātne pie Liepu salas jānojauc. Šādu aizsargjoslu var izveidot ar pašvaldību izdotajiem saistošajiem noteikumiem.

Lai mazinātu iepriekšējo gadu negatīvo ietekmi un atjaunotu salu estētisko vērtību, jāizvāc uz lieguma salām esošie atkritumi.

Lai salas saglabātos maksimāli dabiskas, ir jāveic rievainās rozes un korinšu izciršana visās salās, izņemot Mazo salu. To jāatkaro ik pēc 5 gadiem. Izcirstos krūmus no salām jāizved. Ja izcirstos krūmus nolemts sadzudināt, to nedrīkst darīt tiešā ezera tuvumā, lai degšanas produkti netiktu ieskaloti ūdenī. Vārpainām korintēm un rievainām rozēm atstājami aptuveni 10 procenti krūmu.

Liegumā ieteicams iekļaut Lielā Baltezera jauno salu, kas atrodas ezera Z daļā netālu no Liepu salas. Tā vērtīga kā pilnībā dabiska sala, uz kuras varam vērot dabiskos biotopu pēctecības procesus.

3. Plāna ieviešanas aspekti

Pēc likuma «Par īpaši aizsargājamo dabas teritorijām» teritorijas saglabāšanu, uzturēšanu un pārvaldi finansētu no valsts budžeta līdzekļiem. Pašvaldībām ir tiesības izmantot ienākumus no bezpeļņas organizāciju saimnieciskās darbības un ziedojumus naudas līdzekļu vai mantas veidā, kā arī līdzekļus no naudas sodiem un citiem nodarīto zaudējumu atbūtnes, kas iegūti par šo teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumu pārkāpumiem. Aizsargājamo teritoriju saglabāšanai un uzturēšanai var izveidot arī speciālus fondus, pieprasīt līdzekļus Latvijas Vides aizsardzības fondā, vai arī iesaistīties dažādos starptautiskajos projektos, piemēram LIFE u.c.

2003. gada 15. jūlijā pieņemti arī Lielā Baltezera apsaimniekošanas noteikumi, kur noteiktas amatpersonas un institūcijas, kuras ir tiesīgas uzlikt administratīvo sodu vai sastādīt protokolu par Noteikumu pārkāpšanu. To skaitā ietilpst pašvaldības pilnvarotās personas, Ādažu pagasta padomes deputāti un «Ādažu Glābšanas dienesta» darbinieki. Atrunāta arī iekasētās soda naudas izlietošana - 80 procenti no iekasētās soda naudas paliek to institūciju rīcībā, kuras uzlikušas sodu, bet 20 procenti no iekasētās soda naudas tiek ieskaitīti vienādās daļās Garkalnes un Ādažu pagastu pamatbudžetos vai Lielā Baltezera pārvaldes padomei. Līdz ar to paveras iespēja šo naudu izlietot lieguma apsaimniekošanas vajadzībām. Dabas aizsardzības plāns izstrādāts laika periodam no 2004. gada līdz 2014. gadam, pēc tam to jāatjauno.

Piebilde:

Nobeigumā vēlos oponentiem, kam «Lielā Baltezera salu» apsaimniekošanas un aizsardzības noteikumi šķiet nevajadzīgi pārspīlēti. Šādi aizliegumi netiek izstrādāti, lai kādam ierēbtu. Ja uz salām nebrauksim, tad nebrauksim visi! Saudzēsim šādus neskartas dabas stūrīšus! Mums nav tiesību visu pārveidot pēc sava prāta. Kā teicis kāds gudrs cilvēks - zeme mums nepieder, mēs to esam aizņēmušies no saviem mazbērniem. Paldies tiem, kas mūs atbalsta gan ar domām, gan darbiem.

Pie Alda un Ilonas Riekstiņiem Bergos

- Aldis Riekstiņš – nekustamo īpašumu kompānijas «Realia» direktors, brauc uz darbu Baznīcas ielā pie vecās Ģetrūdes baznīcas;
- Ilona Riekstiņa – a/s «Cēsu alus» mārketinga menedžere, ik dienas brauc uz darbu bijušās rūpnīcas «VEF» teritorijā;
- Apmierināti, ka var nokļūt darbā arī pa Tallinas apvedceļu caur Muceniekiem, ja brīdināti par sastrēgumu Juglā uz Brīvības ielas.
- Meitai Martai ir 7 gadi.
- Dēlam Robertam ir 3 gadi.
- Garkalnes pagastā, Līgo ielā 33 apmetušies 2001. gadā.

Arvīds Deģis,
foto no Riekstiņu ģimenes arhīva

A.R.: Man ir liela ģimene: trīs brāļi, divas māsas, kas bieži ciemojas. Svētdienās kurinām pirti un gaidām ciemiņus. Mūsu māja ir iekārtota tā, ka radniekiem ir iespēja palikt pie mums pa nakti. Sievasmāte pēc karsēšanās pirti labprāt norīvējas ar sniegu. Tā kā esmu norūdījies, mēdzu ziemā peldēties jūrā pat pie minus 12 grādiem. Šajā bildē (rāda fotogrāfiju) esmu izgājis pie mājas vārtiņiem šortos, lai izbaudītu saulītes glāstus, kaut laukā bija minus 26 grādi.

Esam aizbēguši no Rīgas burzmas tur, kur ir absolūts miers un klusums. Tā kā radi pārsvarā dzīvo Vidzemē, mums šī puse bija ļoti izdevīga, izraugoties apbūves gabalu. Pēc mājas uzcelšanas ar vairākiem kaimiņiem apvienojāmies, lai noasfaltētu vienu Līgo ielas daļu, un vējš vairs nedzenātu smiltis pa gaisu. Tagad mēs gribētu lūgt pagasta pretimnākšanu un sakārtot elektrisko apgaismojumu šajā ielā, lai no autobusu pieturas nebūtu jāiet pa piķa melnu tumsu. Kaimiņos arī drīzumā plāno būvēties jaunienācēji pagastā.

Varam dzīvot zagļu netraucēti, jo mūs apsargā «Mustangs», kurā strādā spēcīgi un trenēti puīši, arī izbijušie afgāņi.

Vai nepiedalīsities pagasta konkursā «Skaistākais dārzs un sēta»?

A.R.: Nav izslēgts. Dārza kopšana pašlaik ir sievasmātes atbildībā.

I.R.: Mums ir skaisti rožu stādījumi gar sētu, kas ir ģimenes vizītkarte – tapuši ar kopīgām pūlēm. Uzskatām, ka šādā pagasta konkursā visus dalībniekus vajadzētu sadalīt divās grupās – tajos, kas noliegt profesionālas apzaļumošanas firmas un tajos, kas visu paveic pašu rokām. Savukārt balvās uzvarētājiem būtu lietderīgi dāvināt ne īpaši dārgu dārza inventāru un pie labākajām mājām varētu

piestiprināt īpašus karodziņus vai vimpelišus, lai visi zinātu par viņu saņiegumu. Protams, ja attiecīgo māju īpašnieki tam piekristu.

- Kāpēc, jūsuprāt, pagastā dzīvot ir jaukāk nekā pilsētā?

I.R.: Tāpēc, ka pie mājas ir plaša teritorija, kur bērniem brīvi spēlēt. Apkārt ir priežu mežs ar savām skaņām un smaržām, ir svaigs gaiss, nav nekādu izklaides iestāžu, kur klistu šaubīga publika. Arī kaimiņi cenšas neizjaukt neparasto mieru. Varam doties garāks pastaigās uz upes pusē, bērni pa ciemata celiņiem vizinās ar divriteņiem.

- Vai esat apmeklējuši pagasta balles vai citus pasākumus?

I.R.: Kaut kā nav nācies. «Bergu» kultūras nams – tas izklausās samērā provinciāli, kamēr neesam iepazīšies tuvāk ar tā piedāvājumu. Būtu labi, ja izveidotu Brīvdabas estrādi Bergu – Upesciema iedzīvotājiem, kurā cilvēkiem būtu interese iesaistīties pašos pasākumos. Citādi pamatā te svīnam pa mājām, dažreiz vēl uzaicinām kaimiņus. Ir nepieciešama sporta zāle Bergu ciema iedzīvotājiem, kur varētu nodarboties ar aerobiku un cilāt hanteles. Pati darbojos Latvijas Tautas sporta asociācijā, Aldis regulāri brauc peldēt uz baseinu aiz Krusta baznīcas.

- Kā jūs vēlētos sadarboties ar pagastu?

I.R.: Mēs vēlētos atgriezenisko saiti – lai pagasta pārvalde biežāk uzklausītu savu iedzīvotāju domas, lai laikrakstā «Garkalnes Vēstis» būtu jūtama šī atgriezeniskā saite, ka respektē mūsu viedokli. Ideāli būtu, ja uzliktu ziņojumu dēļus, piemēram, pie veikala «Riekstiņš» un citās ļaužu apmeklētās vietās. Par kultūras pasākumiem varētu piesūtīt atgādinājumus no Garkalnes interneta mājas lapas – iedzīvotājiem, kas būtu kā reģistrētie lietotāji. Līdz šim vispār neesmu redzējusi informāciju par pagastā gaidāmiem pasākumiem, bet ar laikrak-

sta starpniecību dažkārt informācija pienāca novēloti. Kā aktīva ģimene tagad savāksim parakstus no visiem Līgo ielas iedzīvotājiem par elektriskā apgaismojuma nodrošināšanu mūsu ielā.

- Kas, jūsuprāt, pietrūkst tik strauji augošam pagastam?

I.R.: Bērnodārza. Neesam dzirdējuši, vai drīzumā ir iecerēts atvērt kādu jaunu bērnodārzu Bergu – Upesciema apkārtnē vai kādu rekonstruēt un paplašināt. Par to pašvaldībai būtu jāgādā, varbūt kopā ar LR Izglītības ministriju.

- Bērnodārzu «Skudriņas» mazliet tālāk - Garkalnē pārbūvēs, izveidojot papildu divas grupiņas.

I.R.: Lieliski, es piezvanīšu «Skudriņu» vadītājam! Mūsu draugi bija veduši savus bērnus uz privāto bērnodārzu Langstiņos, kur iespāids viņiem neradās tik labs, kā varētu cerēt no reklāmas.

- Vai zinot, ka darbojaties nekustamo īpašumu biznesā, kaimiņi ir lūguši padomu kādā jautājumā?

A.R.: Protams. Gan kaimiņi gan radi, draugi un paziņas bieži zvana un prasa pēc padoma. Vieniem interesē iespējamā zemes cena, lai varētu pārdot kādu no vecākiem mantotu īpašumu. Citiem tieši otrādi – ir vēlme pārcelties uz dzīvi ārpus pilsētas kņadas. Manis vadītājā uzņēmumā strādā pieredzējuši nekustamo īpašumu speciālisti un ir izveidota apjomīga datubāze, kas ļauj katram mūsu klientam piemēklēt atbilstošāko dzīvokli, apbūves gabalu vai māju gan Garkalnes pagastā, gan citviet Latvijā.

- Ko jūs personīgi gribētu novēlēt Garkalnes pagasta vadībai?

A.R.: Lai pašreizējai pagasta vadībai izdotos pabeigt visus iepālanotos darbus, kā arī būt pietiekami uzņēmīgiem uzsākt jaunus projektus, kas veicinātu mūsu novada izveidošanu un attīstību.

Zīdaiņa attīstības terapija pēc Bobata metodes

Bērnam apzinātas kustības attīstās, tām pilnveidojoties un savstarpēji ietekmējoties, t.i., jauna kustība izveidojas uz iepriekš apgūtas iemaņas pamata. Attīstības gaitā bērns apliecina sevi un atbrīvojas no savas mātes un citu apkārtējo rokām.

Lai bērns pirmajā dzīves gadā spētu no horizontālā stāvokļa uzcelties vertikāli, nepieciešama dažādo pozu un kustību integrācija, kura ļauj bērnam pārvarēt smaguma spēka iedarbību. Traucējumi kustību attīstībā rada patoloģisku kustību norisi. Bērns pie tās pierod, un tas kavē nepieciešamo

kustību iemaņu veidošanos un celšanos stāvus.

Neirofiziologs Karels Bobats un fizioterapeite Berta Bobata XX gs. piecdesmitajos gados izveidoja jaunu kustību terapijas metodi, kas nu jau atzīta kā klasiska metode. Nodarbošanās ar bērniem pēc Bobata metodes Latvijā tika uzsākta 1994. gadā.

Bobata terapijas ietvaros tiek pielietots *Handlings*. *Handling* – tā ir mūsu roku prasmīga darbība bērna aprūpē un mazuļa aktivitātes stimulēšanā. *Handling* zīdaiņa aktivēšana atbilstoši viņa attīstības pakāpei, kas se-

vī ietver pareizu zīdaiņa turēšanu, celšanu, gērbšanu, nešanu u.c. *Handling* principus var pielietot normāli attīstītam bērnam, palīdzot bērnam iepazīt savu ķermeni un veicinot pareizu kustību (racionālu kustību standartu) izveidošanos. Kā obligātu metodi to būtu jālieto zīdaiņiem ar dažādiem attīstības vai kustību traucējumiem, paaugstinātu muskuļu tonusu vai distoniju, pozas asimetriju. Bobata terapijas mērķi ir patoloģisku kustību vai reakciju kavēšana, un normālu kustību un prasmju veicināšana. Kustību ieviešanas rezultātā bērns terapijas gaitā

pats sāk izpildīt aktīvas kustības bez īpašas fizioterapeita iekļaušanās. Kustību pieredzes un stājas noturēšanas aktivitātes sekmēšana rada labus priekšnoteikumus bērna valodas kvalitātei nākotnē.

Bērnam no pirmajām dzīves dienām nepieciešamo terapijas metodi palīdzēs izvēlēties ārsts vai fizioterapeits (diplomēti Bobata terapijas speciālisti).

Šīs nodarbības RC «Baltezers» piedāvā Jums piemērotā laikā, katru dienu no 8.00 līdz 20.00, tālruni uzziņām – 7990240, mob.9100144.

Pa sniegu noskrējis 8 kilometrus līdz Garkalnei, vilnas zeķes uzšējis plecā, lai noskaidrotu cilvēka spēju robežas.

Mākslinieks pagastā

Arnolds Plaudis – scenogrāfs un gleznotājs no Langstiņiem

Arvīds Deģis, autora foto, izmantoti arī materiāli no Normunda Naumana sastādītā kataloga «Nepareizais cilvēks» izstādei Rīgas galerijā 2003. gadā.

Apzīmējums «nepareizais cilvēks» tapis kā rezignācija un protests pret mēģinājumu mākslinieka garu iespīlēt ideoloģijas prokrusta gultā, jo savulaik Latvijas PSR kultūras ministrs Kaupužs viņu ļoti centies aizliegt. Toties 2003. gada Spēlmaņu naktī Arnolds pasniedza balvu Andrim Freibergam, savam novadniekam no Skrundas.

Pirmais pārsteigums

Kad atrodu māju, kurā mīt Arnolds Plaudis un mani pa labirintiem izved viesistabā, mākslinieks atklāj, ka virs zemes redzamā mājas daļa ir bēniņi, bet pati māja iebūvēta bedrē. Katrs stāvs ir ap 270 kv. metriem, bet apkurina ar «Jotul» krāsnīņām tieši tās telpas, kurās uzturas, neko lieku. A. Plaudis visu izgudrojis pats – celtniekiem uzlicis maketu un licis: «Valaiķe, tovarišči!» «Te bija plānots paviljons eksperimentālai filmēšanai, bet Slapiņš un Podnieks pagalam, tā es paliku viens un atgriezos pie pedagoga profesijas,» rezumē mākslinieks.

A.: Zemi apbūvei dabūju, pateicoties Kārlim Cīrulim, kurš bija humāns cilvēks ciema padomē jau tad, kad tas nebija modē. Negribu viņu (Cīruli) pārslāvēt, jo kopā braucām ogot uz Druvienas izcirtumu (brūklenes). Mana vājība ir brūkleņu ievārijums.

Likteņa dāvanas

Arnolds Plaudis netika izsūtīts 1949. gadā, jo pa 3. stāva logu izmuca no skolas un paslēpies krievu baznīcā. Toreiz čekisti ņirgājušies: «Ja tev ir nauda, brauc pats pakal saviem vecākiem uz Sibīriju!» Viņa divgadīgā māšele pataisīta par tautas ienaidnieku. Lai Mākslas akadēmijā iestātos, veiksmīgi noslēpis šo biogrāfijas faktu.

A.P.: Akadēmijā nokļuvu bez iestājeksāmeniem, iesitos ar dūrēm, ne zīmēšanu. Biju labs sportists – zaķimājus boksom. II kursā man skaidri pateica – tev tak vecāki izvesti, labāk izņem dokumentus... Es aizbraucu uz Vecpiebalgu un 21 gada vecumā kļuva par skolotāju. Tā es, skrudnieks, esmu iekļūvis grāmatā Piebalgas slaveņu cilvēki. Pēc 5 gadu nostrādāšanas apprecēju dakteri.

Otro reizi iestājos 29 gadu vecumā un absolvēju 33 gadus ar diplomdarbu «Jāzeps un viņa brāļi», kas karājas pie meitas «Villa Marta». «Un būtībā jau Akadēmijā man laimējās, atkal cīcēne – es biju labs šoferis, man no Vecpiebalgas laika jau bija zaporožecs, un tā es atkal biju «vajadzīgais students», jo daudz vadāju Ugas Skulmes sievu.

Scenogrāfos studējot, iemantoju iesauku «Skicīte», jo allaž padusē kāds kartoniņš vai «vatmanis» un roka teju automātiski vilka, švikoja, zīmēja, tapināja portretus.»

Nebūs pārspīlēts – to ir tūkstošiem. Tas liecina par viņa vērigumu. Par pirmā vērojuma nekļūdīgumu. Nu, jā, un par milestību, - lai tik ļoti koncentrētos uz seju, jābūt stiprām jūtām, raksta N. Naumanis.

Topošs mākslinieces (simtiem) ceļ no nulles, sagatavojot iestājeksāmeniem Mākslas akadēmijā A. Plauža studijā Krišjāņa Valdemāra ielā 20, 3. stāvā. Arnolds pieder pie tiem skolotājiem, kurš atbild par sekām. Visapbrāt, zīmēt var iemācīt jebkuru, kaut tantuku no ielas.

Tādas un līdzīgas dekorācijas tapušas filmām un teātra izrādēm, kad A. Plaudis ar Oļģertu Dunkeru četrus gadus pārvaldījis Operetes teātri, pirms tam bijis scenogrāfs Valmieras, Liepājas un Dailes teātros (arī pie Eduarda Smilģa.) Pēdējais inscenējums tapis izrādei «Lukrēcija Bordžija», kad vēl dzīvs bija Ēvalds Valters. Joprojām skaitās Operetes galvenais mākslinieks, jo darba līgums nav uzteikts. Šo papjemašē ēģiptieša figūru varot pacelt ar vienu roku.

Augstākie sasniegumi

Sadarbojies ar Noru Vētru – Muižnieci, Oļģertu Dunkeru, Oļģertu Krodneru, Māru Ķimeli, Andreju Miglu u.c. ievērojamiem latviešu režisoriem, kā arī ar Imantu Kalniņu un viņa bigbīta ansambli.

Kinostudijā ienesis savu dullumu un citā vizuālās mākslas nozarē – glezniecībā uzkrāto pieredzi, jo toreiz zīmējis ārkārtīgi ātri, ka viņa rokai nav varējuši izsekot. Paticis zīmēt baložus tādā ātrumā kā klavierspēlē. Tai laikā viņa mīļākais formulējums bija: «Kurš baidās palikt smieklīgs, tas neko nesasniedz!» Kad strādājis Rīgas kinostudijā, populārs esot bijis bridinājums izbraukuma filmēšanas režisē: «Novāciet veļu, aktieri sabraukuši!»

Par savu lielāko veikumu uzskata filmas «Brāļi Kokari», «Slāpju spogulis» un «Strēlnieku zvaigznājs» ar Juri Podnieku par 12 000 latviešu strēlnieku, kas nosvēra XX gs. pasaules vēsturi uz komunisma pusi.

A.P.: Pēdējā starp šāda žanra filmām atzīta par nepārspējamu šedev-

ru. Tajās apvienota mana vājprātīgā iztēle un Podnieka tehniskās zināšanas kino uzņemšanas jomā. «Pēc tām man piesolīja – jūsu vārdi nav izsvitrojami no dokumentālā kino vēstures, ja arī neko vairāk neuztaisīsiet!»

Pārcilvēks filozofijas dzīlēs

Mākslinieks ikdienā staigā ar melnām saulesbrīlēm, lai saudzētu redzi (kā Holivudas superzvaigzne), tāpēc joprojām varot izlasīt etiķetes uz saussā vīna pudelēm. Tiklīdz sāc ar viņu kontaktēties, uzreiz sajūti «garīgo veselību» un dzīves nesašķaidītu personības iekšējo kodolu.

Cenzdamies mani – raksta autoru nošokēt vai izkustināt no prāta sastinguma, Arnolds mani salīdzināja ar cilvēku – zeburu (svitrainā džemperā dēļ), kurš atnācis viņu aprīt – puspajokam, pusnapietni.

«Mēs visi aizmirstam, ka mūsu galvaskausos reiz svilpos vējš, lai cik mantas būtu krāts un rausts, cik nokampts citiem nost, tāpēc krāju garīgos dārgumus,» atzīstas sarunbiedrs.

Mīļākie filozofi – Frīdrihs Niče un

Vitgenšteins.

A.P.: Jārīkojas tā, lai pēc katras rīcības tu varētu sevi cienīt. Jāsakārto smadzenes tā, lai saprastu, ka, izpūšot pēdējo elpu, tu paliksi viens pats. Man nekad neuzmācās izmisums vai nāves bailes. Cilvēks ir nostiepts virve no zēru uz pārcilvēku, citējot Niče. Tāpēc tiec pāri visām cilvēciskām vājībām, muļķībām, kas tevi ieperinājušas! Visi parastie iekritis bezdibienī.

Kad uzdevu netaktisku jautājumu par ticību, saņēmu nepārprotamu atbildi: «Transcendentāli ticu tam Dievam, ko neiešmugulē sektu baznīcas un kura atspulgs dzīvo mīos. Dievu teorētiski varētu iztēloties kā centrālo datoru, ko varētu praktiski pierādīt, jo garīgās daļiņas (dvēseles), kas aizgājušas, bez Dieva palīdzības nevar atgriezties. Dzīve būtu jāvelta tam, lai apliecinātu šo patiesību sevi. Jo tālāk brien, jo dziļāks paliek, - uz tā balstās mana reliģija.

Sportiskā forma – pāri visam

Sešdesmitajos gados bieži braucis uz Langstiņu ezeru peldēt, tobrīd tīro ezera ūdeni varējuši dzert. 55 gadu vecumā Arnolds esot izpildījis 2. Sporta klasi peldēšanā – brasa tehnikā, jo katru ritu nopeldējis ne mazāk ka kilometru - labāk nekā vairums jaunkareivju.

Mākslinieks piesauca esesiešu eksperimentus ar cilvēku fizisko spēju pārbaudi. Proti, ir tāds Kūpera tests, kas objektīvi uzrāda cilvēka fizisko potenciālu. Ja 12 minūtēs tu spēji noskriet 1,5 kilometrus, tā tad vārgulis; ja no 1,8 līdz 2 kilometriem, tad apmierinošā kondīcijā; ja no 2 līdz 2,4 kilometriem – labā stāvoklī, bet Arnolds skrējis 2,8 kilometrus (!) Katru gadu 2. februārī Arnolds vico maratonu ap Langstiņu ezeru pa sniegu... Arī Ansim Epneram iemācījis maratona izturību, kaut Epners kā skolnieks sākotnēji bijis švakāks.

Izlasījis vienā grāmatā, ka, pa sniegu bizojojot, neapautas pēdas nesalst,

vēlējies izmēģināt. Kādus gadus atpakaļ realizējis šādu eksperimentu – pa sniegu noskrējis 8 kilometrus līdz Garkalnei, vilnas zeķes uzšējis plecā, lai noskaidrotu cilvēka spēju robežas. Izrādās, ka knaši cilājot kājas, tās nemaz nesalst. Kad atgriezies atpakaļ, saģērbies silti un atsēdies krēslā dzert tēju. Te piebraucis bobiks un prasījis: «Vai nav redzējis psihiski slimu cilvēku, kurš paskrējis garām, jo viņi braukuši pa svaigām pēdām sniegā?» Sieva Ludmila parādījusi: «Re, kur tas traķais sēž!»

Plaudis uzsver: «Jūs mani nekad vecu neaprasīsit, krunkainu – jā! Vecums ir smadzeņu darbība, man nav iedzimta ņerkstēšana. Piemēram, Ēvalds Valters nomira jauns cilvēks.»

Par kārtību mājā

Plauža stils ir provokācija. Provokācija kā neizslikstošs kurbulis komplektā ar pasaules pārveidošanas ideju ģenerēšanu, varbūt mūžīgā hipija tēlu? Ērti dzīvot viņam nozīmē nesamāksloti, visi interjera priekšmeti un mēbeles pielisitas brīvā improvizācijā, izskatās gluži kā teātra noliktavās. Māja iekārtota ar tādu kliezdošu interjerista gumi, ka vari tikai noplātīt rokas un piekrist: «pilnīgs stila trūkums arī ir stils». Arnolda sapnis būtu nopirkt salu un aizspridzināt ar klints blūkiem visus pievadceļus vai kā Salvadoram Dalī – iegādāties viduslaiku pili un aizbērt to ar gruvešiem.

Lielākā trakulība

Savas meitas dzimšanas dienā 2002. gadā pārpeldējis pāri Langstiņu ezeram, uz peldcepu uzšējis Kinostudijas raketes. Svinīgi oficiālā gaisotnē (klusumā kā pie kapa) piepeši izlēcis pusplūks no ūdens un sācis šaut raketes. Viss dedzis košās liesmās. Miesassargi gribējuši aizturēt kā teroristu, bet Ieva Plaude viņus aizkavējusi ar vārdiem: «Tas taču mans mīlais tēvs!» Viesi ilgi tam nav varējuši noticēt, pat kaimiņiene Jurkāna kundze domājusi, ka Arnolds ir kāds noliģts cirkus mākslinieks.

Priekšpēdējais pārsteigums

Mākslinieks man uzrāda Langstiņu KGB ģenerāļa aplieciņu ar visiem zīmogiem un parakstiem, pēc krietnas pauzes iestarpina – tādas varot Mas-kavā nopirkt par dažiem dolāriem.

Pēdējais pārsteigums

Arnolds Plaudis savā studijā izvelk nepārskatāmu daudzumu ierāmētu gleznu, ko visu rezervējusi firma «Kolonna» viņa meitas Ievas Plaudes personā, bet no kurām daļa būtu cienīga atrasties Valsts Mākslas muzejā. Par meitu saka tā: «Ievai prieks, ka tēvs nav bandīts, bet mākslinieks.» Viņa pārliecība ir, ka «mākslai ir jāpadara cilvēks redzīgs, nevis jārāda redzamais».

Arnolda Plauža moto:

Kā mākslinieks esmu piedzimis, tāds arī gribu nomirt!

Labprāt citē Albertu Einšteinu: «Ja jums nav iztēles un fantāzijas, jūs neesat nekas!»

Detālplānojumu paziņojumi

1. Saskaņā ar Garkalnes pagasta padomes 2003. gada 26. februāra lēmumu Nr.2, § 3.p.2. un 2003. gada 11. novembra lēmumu Nr.12, § 12, p.3., tiek uzsākta detālplānojumu izstrāde Garkalnes pagasta nekustamajiem īpašumiem:

«Kalnāji», kad. Nr.8060-004-0124, platība 1,26 ha;

Krievupes iela 29a, kad. Nr.8060-007-0200, platība 0,15 ha.

Projektējamām teritorijām noteikts galvenais zemes izmantošanas veids – mazstāvu dzīvojamā apbūve.

Priekšlikumus par detālplānojuma izstrādi var izteikt Garkalnes pagasta Būvvaldē, Brīvības gatvē 455, Rīgā, 33. kabīnētā pirmdienās un ceturtdienās no plkst 9:00 līdz 17:00 astoņu nedēļu laikā no paziņojuma publicēšanas dienas.

■■■■

2. No 2004. gada 27. janvāra līdz 24. februārim tiek izsludināta izstrādāto detālplānojumu sabiedriskā apspriešana Garkalnes pagasta nekustamajam īpašumam «ZIEDIŅI» (kad. Nr.8060-006-0192) un «VIKINGI» (kad. Nr.8060-012-0012).

Detālplānojumi tiek izstādīti Garkalnes pagasta padomes telpās Rīgā, Brīvības gatvē 455, 3. stāvā.

Ja priekšlikuma iesniedzējs vēlas saņemt rakstisku atbildi, priekšlikums jānosūta Garkalnes pagasta padomei, Brīvības gatvē 455, Rīgā, LV – 1024, norādot: fiziskām personām – vārdu, uzvārdu, personas kodu, pastāvīgās dzīvesvietas adresi; juridiskām personām – uzņēmuma nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi.

■■■■

3. No 2004. gada 19. janvāra līdz 16. februārim tiek izsludināta detālplānojuma projekta sabiedriskā apspriešana Garkalnes pagasta zemes īpašumam «SAKTAS» – zemes gabalam Nr.4 ar kadastra Nr.8060-011-0245 un platību 0,76 ha.

Projekts izstādīts Garkalnes pagasta padomes telpās Rīgā, Brīvības gatvē 455, 3. stāvā darba dienās no plkst 9.00 līdz 17.00.

Projektējamai teritorijai noteikts zemes lietošanas mērķis – viengimeņu vai divgimeņu dzīvojamā māju apbūve.

Priekšlikumus par šo projektu var izteikt pagasta Būvvaldē līdz 16.02.2004.

Ja priekšlikuma iesniedzējs vēlas saņemt rakstisku atbildi, priekšlikums jānosūta Garkalnes pagasta padomei, Brīvības gatvē 455, Rīgā, LV – 1024, norādot: fiziskām personām – vārdu, uzvārdu, personas kodu, pastāvīgās dzīvesvietas adresi; juridiskām personām – uzņēmuma nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi.

■■■■

4. No 2004. gada 12. februāra līdz 8. aprīlim tiek izsludināta izstrādātā detālplānojuma sabiedriskā apspriešana Garkalnes pagasta nekustamajam īpašumam «Sunīši» (kadastra Nr.8060-012-0047). Projektējamai teritorijai noteikts zemes lietošanas mērķis – mazstāvu dzīvojamā apbūve.

Priekšlikumus par detālplānojuma izstrādi var izteikt Garkalnes pagasta Būvvaldē, Brīvības gatvē 455, Rīgā, 33. kabīnētā pirmdienās un ceturtdienās no plkst 9:00 līdz 17:00 astoņu nedēļu laikā no paziņojuma publicēšanas dienas.

Detālplānojumi tiek izstādīti Garkalnes pagasta padomes telpās Rīgā, Brīvības gatvē 455, 3. stāvā darba dienās no plkst 9.00 līdz 17.00.

Ja priekšlikuma iesniedzējs vēlas saņemt rakstisku atbildi, priekšlikums jānosūta Garkalnes pagasta padomei, Brīvības gatvē 455, Rīgā, LV – 1024, norādot: fiziskām personām – vārdu, uzvārdu, personas kodu, pastāvīgās dzīvesvietas adresi; juridiskām personām – uzņēmuma nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi.

Elektrības spožums pagasta ciematos

Lejasvīganti 2003. gada vasarā.

Arvids Degis, autora foto

Elektriskā apgaismojuma nodrošināšana ir viena no pagasta Komunalās saimniecības sastāvdaļām, par ko rūpējas pagasta elektriķis Vladimirs Mihailovs (mob.9643691) ar otru elektriķi palīgos, kas pēdējo pusgadu tandēmā labo elektropadeves traucējumus.

Uz pagasta rēķina tiek apgaismotas ielas visos ciematos, kur spuldzes deg līdz 00.30 un pēc tam atkal iedegas laikā no 5.00 – 5.30. Lai veidotos izmaksu ekonomija, nevar svilināt elektrību visu nakti. Ir nobide pa apdzīvotām

5. Saskaņā ar Rīgas rajona Garkalnes pagasta padomes lēmumu (protokols Nr.1, §13, p.2, 30.01.2004.) tiek pagarināts sabiedriskās apspriešanas termiņš detālplānojumam «Takas» nekustamā īpašuma 4. zemes gabala daļai (kadastra Nr. 8060-006-0364) no š.g. 12.februāra līdz š.g. 27. februārim. Visas ieinteresētās personas ar detālplānojuma projekta priekšlikumu var iepazīties arhitektu birojā «Blokart», Rīgā, Pulkveža Briēža ielā 9, katru darbdienu no plkst. 9.00 līdz 17.00, iepriekš piezvanot pa tālruni 7357802.

Tajā pašā laikā projekta priekšlikums būs aplūkojams arī Garkalnes pagasta padomes būv-

vietām, piemēram, Priedkalne mostoties stundu vēlāk nekā citi ciemati. Priedkalnē pēdējās mājas nodotas pirms 5 gadiem, tāpēc kopīgo apgaismojumu vajadzētu modernizēt. Nesen pie ciemata iebraucamā ceļa džips bremsējis ap 30 metru, notricis betona stabu, aizlaidies lapās, tāpēc elektroenerģijas padevi uzreiz nevarēja atjaunot.

Kad vieglā automašīna ietriecas kādā stabā, parasti pārstāj degt 3 līdz 4 spuldzes, zināja teikt V. Mihailovs.

Attēlā redzamajos Lejasvīgantos būvniecība turpinās pilnā sparā, netišām bija sabojāti kabeļi, kas jālabo. Ielas apgaismojums jau nodots pagasta pārziņā, jo ciemata attīstītājs Roziņa kungs kā solījis – vīrs un vārds, visas 250 W spuldzes par saviem līdzekļiem nomainījis uz 125 W.

Garkalnes centrā tuvākajā laikā uzstādīs 30 jaunus spuldzes par 2000 latiem, lai apgaismotu Vidzemes šoseju no doktorāta līdz veikaliem,

valdē, Brīvības gatvē 455, Rīgā.

Ja priekšlikuma iesniedzējs vēlas saņemt rakstisku atbildi, prasības pieteikums nosūtāms SIA «Blokart», Pulkveža Briēža ielā 9, Rīgā, LV – 1010, norādot: fiziskām personām – vārdu, uzvārdu, personas kodu, pastāvīgās dzīvesvietas adresi, juridiskām personām – uzņēmuma nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi.

◆◆◆

6. Tiek uzsākta detālplānojuma izstrāde adresē Skolas iela 3, (kadastra Nr. 8060-011-0302), saskaņā ar Rīgas rajona Garkalnes pagasta padomes lēmumu (protokols Nr.9, §5, p.2).

arī Saules ielā. Perspektīvā – Stacijas iela.

Nepatikami, ka Upesciema centrā huligāni nepārtraukti lauž armatūru ar laužņiem, kārbas, plēš vadus uz stabiem pie autobusa pieturas, puišēji sit lampas - arī pie skolas. Ja valsts policijai te rokas par īsām, vismaz vecāki varētu uzraudzīt savas atvasas.

Langstiņos 2003. gadā visi gaismekļi uz mūsdienīgiem samainīti Dainu un Rīgas ielās, pirms diviem gadiem arī Jaunības ielā.

Uz Ziemassvētkiem automātiskā režīmā palaida apgaismojumu Bukultu centrā Vecupes un Muižas ielās, kur degot 28 spuldzes, tas izmaksāja ap 2000 latiem.

Ielu apgaismošanai par 2003. gadu pagasts izlietojis 3452 latus elektroenerģijas apmaksai, kam jāpieskaita vairāki tūkstoši latu materiāliem un ārstata elektriķu atalgojumam.

(Ja Jums ir jautājumi par apgaismojumu jūsu mājvietas tuvumā, informējiet pagasta padomes izpilddirektoru Andri Kurzemnieku!)

Detālplānojumi tiek izstādīti Garkalnes pagasta padomes telpās Rīgā, Brīvības gatvē 455, 3. stāvā darba dienās no plkst 9.00 līdz 17.00.

◆◆◆

7. Tiek uzsākta detālplānojuma izstrāde adresē Rožu prospekts 50, (kadastra Nr. 8060-006-0420), saskaņā ar Rīgas rajona Garkalnes pagasta padomes lēmumu (protokols Nr.9, §5, p.1). Detālplānojumi tiek izstādīti Garkalnes pagasta padomes telpās Rīgā, Brīvības gatvē 455, 3. stāvā darba dienās no plkst 9.00 līdz 17.00.

Šai zemei noteikts lietošanas mērķis viengimeņu un divgimeņu dzīvojamā māju apbūve.

Ādažu apbedīšanas dienests

Gimenes firma. Uldis uzkrājis pieredzi veselos trijos apbedīšanas uzņēmumos (pēdējā bijusi SIA «Latona» ar filiāli Ādažos, no kuras atdalījies pirms trijiem gadiem – 7. februārī), kad kolēģim no «Magnuss M» teicis, ka pievērsīšoties tikai zārku ražošanai. Taču grēks būtu atstūmt, ja agrākā klientūra uzstājīgi zvana un lūdz palīdzību izva-

Tā kā Iveta un Uldis Vitoli dzīvo Carnikavā, Zvejnieku ielā 11, bērū pasūtītāji visvairāk ir starp Carnikavas, Ādažu un Garkalnes pagastu iedzīvotājiem (līdz pat Baltezeram). Bergos un Rīgā viņi apzināti nespējoties iekšā, jo tur konkurentu tāpat pietiekot. Firmā strādā trīs – vīrs par direktoru un galdniecības vadītāju, sieva par pasūtījumu pieņēmēju, kura pati tapšē, šuj un vēl grāmatvede. Drīzumā plānojam saligt divus darbiniekus, jo fiziski visu nevarot pagūt. Abi uzskatot par neētisku plaši izplatīto praksi, kad citas firmas mēdz piekukuļot mediķus, lai viņiem piegādātu pasūtījumus. «Četros gados esmu kļuvusi drošāka un šis darbs ir iemilēts, jo tā ir reāla iespēja palīdzēt cilvēkiem,» secina Iveta, kura pēc profesijas ir pavāre.

Ādažu apbedīšanas dienestam (tālāk – ĀAD) var zvanīt un viņus izsaukt mājās augu diennakti, ir noslēgts līgums ar Ādažu morgu, kur nodrošina netaisnā saglabāšanu līdz bērū dienai, kā arī pilnīgu sagatavošanu apbedīšanai.

Lai nebūtu aizķeršanās, apbedītājiem svarīgi ātri sameklēt ģimenes ārstu, kas zinātu aizgājēja slimības vēsturi.

ĀAD noformē visus nepieciešamos

dokumentus – miršanas apliecības, bērū pabalstus, arī pasūta kremēšanu «Rīgas krematorijā» uz atsevišķas pilnvaras pamata, apkalpojot jebkuros Latvijas kapos. Katafalku nomājot Rīgā, nesēji ir no firmas «In Memoriam».

Ivetai esot īpašs prieks, ja piederīgie pēc bērēm atzvana un pasaka paldies.

Uzņēmums iekārtojies savu galdniecību, kur zārku galvenokārt taisa no sausa priedes koka, un nodarbojas ar to vairumtirdzniecību, tuvākajā laikā iegādāšoties jaunus darba galdus, lai sasniegtu lielāku zārku apgrozījumu. Perspektīvā uzņēmumā iecerēts ražot arī mēbeles un varbūt pat atvērt nelielu kafējnicu – kā piemēru veiksmīgam pakalpojumu sfēras uzņēmumam laukos. Transporta un firmas uzcenojums, ja ĀAD uz vietas pārkat zārku, ir 9 Ls pie vairumtirdzniecības cenām, pieejamas arī «mūža mājas» no ozolkoka – par 400 Ls, kamēr Rīgā līdzīgas maksājot no 500 līdz 1000 Ls, atkarībā no modeļa.

Ēvalds Valters, Edgars Liepiņš u.c. Latvijas izcilās personības guldītas viņu firmas zārkos.

ĀAD cieši sadarbojoties ar mācītājiem Induli Paiču no Garkalnes draudzes, ar Ivaru Jekabsonu no Bergu draudzes, ar pareticīgajiem mācītā-

jiem Nilu, Juanu un Tēvu Nikolaju, katoļu priesteriem – Monsiņoru Beļecku kungu un Pavlovski no Sarkandaugavas baznīcas. Pēc Ivetas pieredzes, tikai puse radnieku aicinot mācītāju, dodot īpašu svētību aizgājējam – visbiežāk tā ir vecākā paaudze vai jaunākā, kas cenšas līdzināties vecvecākiem. Firmai ir savs teicējs, ļoti iecienīts – Imants Dācis, kuru pēc nepieciešamības aizstājot kundze. Pārsvārā cilvēki izvēloties ērģeļu skaņdarbus gan kapličā, gan kapos, tāpēc piesaistījuši ērģelnieci no Baltās baznīcas Vecmilgrāvī, taču iespējams piemeklēt citus mūzikas instrumentus.

Iveta atzina, ka nesekojojot vispārējai tendencei celt pakalpojumu cenas, kaut viss paliekot dārgāks, jo viņiem pasūtījumu netrūkstot. Par biroju, kam blakus frizētava un ziedu salons, jāmaksā tikai 45 Ls/mēnesi. Visvairāk bēres organizējot novembra – decembra – janvāra mēnešos un it sevišķi tiem, kas dzimuši no 1912. – 1915. g. vai no 1934. – 1935. gadam.

Pilna bērū ceremonija ar skaistu telpu noformējumu izvadīšanai, mūziku utt. neiekļaujoties 90 – 100 latos (divās minimālajās valsts pensijās), tāpēc jāreķinās ar lielākiem izdevumiem.

Ja vaicā pēc padoma, mielasta galdū ĀAD iesaka organizēt kafējnicā «Zem spēma» (pie Meža kapiem), Ādažu pagasta bijušajā ēdnīcā Podniekos vai Bergu kafējnicā «Kalna Krūzes». Kontakti: Ādažu apbedīšanas dienests jeb SIA «GTNP Serviss», birojs: Ādaži, Firmā iela 34, Iveta – mob.9429009, Uldis – mob.9495580, tālr. mājās – 7992347.

«MAGNUSS M»

Uzņēmums dibināts 1995. gadā, ir Latvijas Apbedītāju asociācijas loceklis ar kvalitātes atbilstības sertifikātu Nr.3, tā īpašnieks ir ilggadējs Bergu ciema iedzīvotājs Magnuss Melnācis. «Magnuss M» nomājot morgu Bergu pansionātā «Ezerkrasts», agrāk birojs atradies Jugla pretim «Neste» benzintankam, šobrīd pārvietots uz Brīvības ielu (pretim Vidzemes priekšpilsētas izpilddirekcijai). Garkalnes pagasta padomei līdz 2002. gadam bijis spēkā līgums ar «Magnuss M» par trūcīgo pagasta iedzīvotāju apbedīšanu – apmēram 2 – 4 pasūtījumi gadā. Arī šajā firmā štatā ir tikai trīs darbinieki, no tiem divi dzīvesbiedri. Ar «Vinkalni +» pastāvot vienošanās par vainagu un štrausiņu veidošanu, esot pašiem savs mākslinieks vainagu lenšu rotāšanai. Mūzikai nākot no Latvijas Nacionālās operas Simfoniskā orķestra – pa dienu pieņemoties kapos, bet vakaros sēžot orķestra «bedrē».

Magnuss zināja teikt, ka atkal uzplaukst runātāju rūpals, jo ar varu mācītājs nevienam netiek uztipts, apmēram 30 procenti teicēju ir ar 20 – 30 gadu stažu šajā arodā. Arī pats uzņēmuma saimnieks bezizejas situācijā iestudējis runas divreiz, jo pabeidzis attiecīgus kursus.

«Magnuss M» īpašnieks brīvajos brīžos ar savu strādnieku taisot šķirstus, jo iesitis roku 90-to gadu sākumā, kad ciniņies ar «koka mēteļu» deficītu. Pārējos gan iepērkot Valmieras rajonā, no Ādažu apbedīšanas dienesta u.c. Tā kā vairāk nenotiek kriminālo aprindu savstarpējās izrēķināšanās,

noplacis pieprasījums pēc melnkoka, sarkankoka un ozola zārkiem. Ap 80 procentiem pircēju vēloties drapētos pēc krievu šinies, lakotos meklējot istie latvieši (priedes koka zārka cena līdz 100 latiem).

Lai nelaiķis izskatītos skastāks, grimēšanā tiekot izmantoti baleta grīmu materiāli un papēmiņi. Pagaidām aiziešana viņpasaulē nav pārāk dārga, kamēr Rīgas pašvaldība Bolderājas un Jaunciema kapos divvietīgās kapavietas piešķirot par velti, arī pagastu kapsētās tās esot bez maksas.

Magnuss neesot diezko augstās domās par dabīgo monopolu «Rīgas krematoriju», kam attieksme pret klientiem nereti esot strupa un nīcīga, necenšoties piesaistīt papildu klientūru. Tuvākā krematorija uz-būvēta Polijā.

Tālākās valstis, no kurām transportēti mirušie, ir Itālija, Vācija, arī Krievija, Polija, Baltkrievija. Tas nesagādājot ne mazākās grūtības, jo ir divi firmas katafalki – «Volvo» un «Plymouth». Braucieni ar katafalku pa Rīgu firmā «Magnuss M» izmaksājot 15 Ls par reizi, jo pēc saimnieka prāta, mulķīgi būtu reķināt pēc kilometrāžas. Ārpus Rīgas prasot no 16 līdz 20 santimetriem par katru kilometru.

No kafējnicām Magnuss parasti rekomendējot «Zem Spāna» «Elēģiju» uz Ropažu ielas, kas piedāvājot 5 procentu atlaidi viņa klientiem, «6. jūnijū» pie Meža kapiem, bet visdrīzāk – labu iestādi kapu vai māju tuvumā.

Reiz Magnuss pat vērsies pie Garkalnes pagasta padomes priekšsēdētāja Kārļa Cīruļa ar priekšlikumu veidot kapsētu Bergos mežmalā pie Upesciema ar nelielu gada apsaimniekošanas nodevu – 2 līdz 3 Ls no kapavietas. Toreiz pagastam nebija iespējas šo projektu atbalstīt. Pēc Magnusa aplēsēm, lai apbedītu trīs paaudzēs, tam būtu jāatvēl ap 50 hektāriem zemes. (Kā neveikls pārpratus izskanējusi bijušās Rīgas domes amatpersonas Maijas Rubinas ideja Bergos – aiz Brīvdabas muzeja žoga iekārtot prāvu kapsētu, vadoties no 1950-to gadu kartēm, kad Bergi nebija blīvi apbūvēti, turklāt kapliča šajā variantā atrastos aptuveni Magnusa tagadējās privātmājas vietā..) Lai pēdējais varētu uzreiz pieteikties par kapu pārzini, vai?

Kontakti: Apbedīšanas birojs «MAGNUSS M», Rīgā, Brīvības ielā 215, tālr.7542112, mob.6093994.

sludinājumi

Garkalnes pagasta Dzimtsarakstu nodaļā

Reģistrēta dzimšana:
Purīte Liene – 08.12.2003.
Kolodija Melinda – 02.12.2003.
Bičenoks Kirils – 13.12.2003.
Rozonova Darja – 18.12.2003.
Oliņš Aleksandrs – 31.12.2003.
Reģistrēta laulība:
Suheckis Aleksandrs un Mažone Zigeta
Baltkājis Kārlis un Matjušenko Agnese

Reģistrēta miršana:
Perijs Mārtiņš – 25.12.2003.
Brāmanis Edgars – 30.12.2003.
Vilka Antoņina – 13.01.2004.
Gļeba Vasilij – 16.01.2004.
Informāciju sniedza Elga Liepiņa, Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja

Apalās jubilejas pagastā

Sveiksim 85. gadu jubilejā:
17. februārī – Lisovsku Olgu
23. februārī – Krustiņu Hertu
25. februārī – Fedotovu Vasiliju

2004. gada 26. februārī plkst 17:00 Garkalnes pamatskolā notiks projekta «Perspektīvās Natura 2000 vietas teritorijas robežas un aizsardzības statusa noteikšana un izpēte teritorijā «Garkalnes Meži» un dabas aizsardzības plāna izstrāde» sabiedriskā apspriešana.

Garkalnes pagastā putnu daudzveidības un reto sugu aizsardzībai ir plānots nodibināt dabas liegumu «Garkalnes meži», ko izstrādā SIA «Estonian, Latvian & Lithuanian Environment» (ELLE). Šajā sanāksmē tiks uzklauti iedzīvotāju viedokļi, piedalīsies pārstāvji no ELLE, Dabas aizsardzības pārvaldes un Garkalnes pagasta padomes.

Ar projekta dokumentiem varēs iepazīties ELLE birojā Rīgā, Skolas ielā 10 – 8 vai Garkalnes pagasta padomē no šā gada 9. februāra.

Jūsu komentārus uzklautis Margita Deičmane pa tālruni – 7242411.

«Garkalnes Vēstis» redaktors pieņem apmeklētājus katru pirmdien no 14:00 līdz 18:00. Ierosiniet tēmas, izklāstiet savas problēmas, ievietojiet savus privātsludinājumus, veidosim mūsu pagasta laikrakstu kopīgiem spēkiem!

(Pagasta iedzīvotājiem un pagastā reģistrētiem uzņēmējiem sludinājumu izvietošana ir bez maksas.)

Aicinām sadarboties grāmatas «Garkalnes pagasts» izveidošanā!

Šajā sakarā vācam jebkuras ziņas par Garkalnes pagasta Dzimtas māju un cilvēku likteņiem:

Dzimtas māju nosaukums (var būt vēlāk mainīts);

Māju celtniecības gads (iespējami tuvu patiesībai);

Kad un kā iegūta dzimtas zeme (vai tas noticis pirms 1914.g., vai pēc I Pasaules kara kā Brīvības cīņu dalībniekiem);

Pirmie māju īpašnieki (būvētāji) – vārds, uzvārds.

Vecvecāki ▶ saimniekam un saimniecei:

Bērni ▶ bērniem:

Kas saimniekoja līdz 1940. gadam (pirmie māju īpašnieki vai kāds no bērniem)?

Dzimtas liktenis, darbība līdz 1940.g., kur ir dzimtas kapsēta. Vai ieņēma kādus amatus? Vai nodarbojās tikai ar lauksaimniecību, vai strādāja Rīgā?

Dzimtas liktenis padomju okupācijas gados (1. ģimene paliek dzīvojot dzimtas mājā, 2. mājas nacionalizē, 3. ģimenes locekļus izsūta uz Sibīriju, 4. viņi emigrē uz Rietumiem, 5. paliek, lai strādātu kolhozā).

Kas dzīvo un atgūst dzimtas māju un zemi pēc 1991. gada?

Rehabilitācijas centrs «BALTEZERS» 2004. gadā uzsāk akciju «Dāvanu grozs». Visiem klientiem dāvinām vienu bezmaksas apmeklējumu uz «grozā» esošajiem pakalpojumiem. Dāvanu groza «satus» tiks mainīts vienu reizi divos mēnešos.

Sīkaka informācija un pierakstīšanās pa tālruni – 7990240, 9100144.

Atvērsim durvis skaistumam un veselībai!

Laiņi lūdzam jaunā «WEY-ERGANES HIGH – CARE» studijā «BALTEZERS» – RC Baltezers, Rīgas rajonā, Garkalnes pagastā, apdzīvotajā vietā Baltezers.

Ar cieņu, G. Osis, RC «Baltezers» direktors

Autoserviss Brīvības gatvē 450 piedāvā autoremonta pakalpojumus:

virsbūves remontu, arī pēc autoavārijas;
krāsošanas darbus;
ritošās daļas remontu;
izpūtēju remontu;
autodetaļas.

Tālr.7994497, mob.9434912.

Meklējam pārdevēju darbam veikalā Garkalnes centrā – mob. 8702258.

Autokursi Bergos, Brīvības gatvē 439 sāksies 12.02.2004. Iespējama pakāpeniska nomaksa pa 10 Ls mēnesī ar pirmo iemaksu 10 Ls. Uzziņas pa tālr.7994111, mob. 9440215.

Piedāvā darbu vīrietim – palīdzēt iebraucamā ceļa uzkopšanā sniega laikā. Māja atrodas pie Mazā Baltezera. Mob. 9334000.

Apsveicam Ilzi Mažāni lielajā jubilejā!

Garkalnes pagasta padomes vārdā Kārlis Cīruļis

Izsakām dziļu līdzjūtību Veltas Krauzes, bijušās Pensionāru padomes sekretāres, piederīgajiem.

Pagasta Pensionāru padomes vārdā Ināra Reimane

Horoskopu zvaigznājs pie Berģu debesīm

Arvīds Deģis, autora foto

Sestdien, 31. janvārī kultūras namā «Berģi» notika sensacionāls pasākums – horoskopu zīmju pārbīdīšana debesjumā, ko paveica Garkalnes «Dāmu klubiņa» kundzes Emilijas Spalvas vadībā, kura tīras sagādīšanās dēļ bija arī dzimšanas dienas ga- viļņiece – viņas vārdiem, «bija tiesīga saņemt savu pirmo padomju pasi, ja lasītu gada ciparus no otras puses.»

Tas darīts ar nolūku, lai abiem dzimumiem – vīriešiem un sievietēm turpmāk piederētu līdzvērtīgs skaits horoskopa mēnešu simbolu. Jaunajā modeli pēc Mežāža un Ūdensvīra seko Līdaka, pēc tam Auns, Vērsis un Māsiņas, pēc tam Vēzis, Dāma un Jaunava, bet plejādi noslēdz Temīda, Skorpions un Amazone.

Tā kā «Interesu kluba» kārtējā sanāksšanas reize bija veltīta Horoskopu tēmai, ar stundu garu lekciju šoreiz uzstājās «Horoskopu pasaules» īpaš-niece Māra Ošeroka no Rīgas, izbiju-si radiožurnāliste ar pārliecinoši dip-lomātisku paštēlu. Visiem ziņkārīga-jiem bija radīta iespēja individuāli (aiz lielās skatuves priekšskara) izzināt, kas viņiem zvaigznēs ierakstīts – pie cen-tra jaunākā astrologa (mācekļa?) Ul-da Čakāna ar atlaidi – par 35 procentiem lētāk. Tā kā Māras Ošerokas sa-

lons savulaik esot atdalījies no slave-nās TV divas Žaklīnas Cinovskas lī-dzīga profila uzņēmuma, tajā jopro-jām strādā neapstrīdami profesionā-lākais astrologs Latvijā – Juris Kau-liņš (ar vairāk nekā 30 gadu stāžu), kurš sastādījis vairākus desmitus tūk-stošu individuālo horoskopu. Otrs korifejs ir Verners Straupe, vecākais astrologs, zinošs arī numeroloģijas un vārda – uzvārda atbilstības noteikša-nas jomā. M. Ošeroka nodibinājusi arī divgadīgo astroloģijas skolu, kur vecākā audzēkne esot 80-gadīgā.

«Interesu kluba» klausītājiem lek-tore izpauda, ka viņas salonā pirms kārtējām vēlēšanām nereti durvis viri-na vadošās politiskās partijas, bet pē-dējā laikā konsultējoties arī valdības pārstāvji. M. Ošeroka ir tajos ieska-tos, ka astroloģiskos testus vajadzētu plašāk izmantot, lai pārbaudītu po-tenciālos darbiniekus pirms pieņem-šanas darbā, vai viņi tiks galā ar sa-viem pienākumiem.

Pēc Eduarda Porieša starpsaucie-na, ka viņam piepildoties «Dienā» publicētais horoskops, Māra apstipri-

nāja, ka «Dienā» ievietotais horo-skops kā izklaides lasāmviela ir visla-bākais tipiskiem savu zīmju pārstāv-jiem.

Dāmu klubiņš bija iestudējis vese-lu modes teātra epopeju «Dāma ir dā-ma jebkurā vietā un situācijā» - ar čet-ru kāršu dāmu uzburtiem visu laik-metu izcilāko dāmu veidoļiem – Ka-mēliju dāmu, kura pastāstīja, ka ka-mēlija ir tējas roze bez smaržas; Hor-sta madāmu, kur lika Edgaram labo-ties un atnest netikumīgo dzīvi; Sirds-dāmu, kurai šķiet, ka pār visu zemi

mīla valda un kuras pārziņā ir erotis-kais maksas telefons; skumjo Dāmu ar sunīti; Noslēpumaino dāmu, kura piedāvājās vienam kungam kļūt par 11-to sievu un Madame Butterfly, ku-ra nevainojami nodziedāja āriju no slavenās operas. Muzikālais fons bija piemeklēts tā, ka pat klausītājiem ar absolūto muzikālo dzirdi nebūtu kur piekassities.

Režisoriskā kulminācija bija kora dziesma: «Bez skaistām sievietēm nav dzīvot vērts» un E. Spalvas sveikšana jubilejā.

Dabas gāze silda arī Bukultus

Arvīds Deģis, autora foto

Sestdien, 13. decembrī Bukultos, Ādažu ielā 26 A uzņēmēja Bērtulsona pagalmā norisinājās Garkalnes pagasta Bukultu un daļēji Ādažu pagasta gazifikācijas projekta noslēguma svinības. Svinīgo lāpas aizdeģšanas godu šoreiz piešķīra Garkalnes pagasta padomes izpilddirektoram Andrim Kurzem-niekam, kurš pat pakāpās uz savdabīgām trepēm.

Piedalījās celtniecības uzņēmumu SIA «Remus» un «Inženieru tīkli» pārstāvji, Bu-kultu iedzīvotāji, a/s «Latvijas Gāze» Valdes loceklis Uldis Auniņš.

Kā informēja «LG» preses sekretārs Vin-sents Makaris, minētā projekta ietvaros da-basgāze tika pieslēgta 170 mājām, bet kopu-mā pievienot dabasgāzes apgādi no jauna ie-spējams 450 mājām un apbūves gabaliem Bukultos un pie Lielā Baltezera. Bukultu ga-zifikācija tika uzsākta 1999. gadā, un četru gadu laikā uzbūvēti 16 kilometri sadalošo jeb ielas gāzesvadu, kā arī pievadi pie mā-jām, bet kopējās «Latvijas Gāzes» investī-cijas projekta realizācijā sasniegušas 300 tūk-stošu latu.

Gunta Bērziņa, «LB» Pārdošanas daļas galvenā speciāliste pastāstīja «GV», ka vidē-

jā spiediena gāzes vadam ir 8 metru aizsarg-josla, bet zemā spiediena gāzes vadam – 4 metri, kas skaitās kā apgrūtinājums piegulo-šajiem gruntsgabaliem un dod nekustamā īpašuma nodokļa atlaidi 20 procentu apmē-rā. «Ja iedzīvotājiem kā pasūtītājiem ir pro-blēmas gāzes pievadu ierīkošanā, mēs nevie-nu firmu nelobējam, bet izsniedzam visu li-cenzēto firmu sarakstu –ap 150 uzņēmumiem visā Latvijā,» apgalvoja G. Bērziņa.

Kaut gan 2003. gadā gāze kā kurinā-mais, atkarībā no patēriņa, privātmājā īpaš-niekiem palika dārgāka par 7,5 līdz 21 pro-centam (no Ls 0,059 uz Ls 0,09388/m³), pa-gaidām tas stabili ir populārākais kurinā-mais. Pērn 1. jūlijā saruka abonēšanas mak-sa no Ls 3,07 uz Ls 0,77/mēnesi.

Cenu kāpums gan nav sadārdzinājis gāzi tiktāl, lai kādam būtu jānožēlo gāzes apku-res ierīkošana. Iespējas pašam būt savas mā-jas siltuma noteicējam ir nepārspējamās. To-mēr paredzams, ka šogad 1. jūlijā gāzes ta-rifs pieaugs vēl par 2,5 procentiem un no 2005. gada 1. jūlija atkal - par 1,5 procentu.

Svinību vietas saimnieks Gunārs Bērtul-sons pajokoja, ka «LG» par viesmīlību viņ-ņam varētu uzdāvināt šo miera lāpu ar visu pieslēgumu, kas lieti noderētu brīvdabas pa-sākumos.

Gaiša tikšanās pie «Lapsukalnu» saimnieces

Ināra Reimane, speciāli «Garkalnes Vēstīm»
Eduarda Porieša foto

Pār apsnigušajiem laukiem uzausis brīnišķīgs zie-mas rīts. Zvaigznes diena. Koki pilni baltu sniega zie-du, kas saulē mirdz un laistās. Dodamies uz «Lapsu-kaļnu» mājām, kur mūs uzņem viesmīlīgie saimnie-ki – Vallija un Jānis Aleksandreji ar saviem dēliem Kārlī un Jāni.

Tradicionāli – gada pirmā Pensionāru padomes sēde notiek šajās mājās. Esam priecīgi, ka 2003. ga-da plāni ir īstenoti. Izbraukāti tuvi un tāli Latvijas ce-ļi, iepazīti interesanti cilvēki. Tikāmies ar Rīgas rajona pilsētu un pagastu ļaudīm. Priecē, ka sācis darbo-ties Garkalnes «Dāmu klubiņš», kurā dalību ņem mūsu padomes dāmas – Brigita Zvaigzne un Herta Krustiņa.

Atsācis darbu «Interesu klubs», kuru pirmajā reizē apmeklēja ļoti daudz cilvēku, arī otrajā rei-zē – janvāra beigās bija ap 50 interesentiem. Re-dzam, ka mūsu pagasta ļaudis grib uzzināt to, kas notiek mākslā, literatūrā, astroloģijā, medicīnā un politikā.

Sadarbojoties ar Aelitu Veipu, veidojam «Interesu kluba» programmu tā, lai tā būtu saistoša visām pa-audzēm.

Šajā izbraukuma sēdē apspriedām 2004. gada darba plānu. Esmu apmierināta, jo strādāju kopā ar draudzīgu, gudru un idejām bagātu cilvēku kopu.

Vakarā, kad ziemeļos stinga tumši zilganas debe-sis, kurās skatījām retas zvaigznes, devāmies uz mā-ju pusi.

Velos šo rakstu pabeigt ar nezināma dzejnieka vārdiem:

«Trīs lietas, kas jāvēl sev pašiem un citiem:
veselība, prieks un draugi.
Trīs lietas, kas katram jāvalda sevi:
raksturs, mēle un uzvedība.
Trīs lietas, kas katram jāattīsta sevi:
labestība, drosme un cilvēku mīlestība.
Trīs lietas, no kurām jāvairās:
nežēlība, augstprātība un nepateicība.
Trīs lietas, kas katram jāapbrīno:
dabas skaistums, bērni un veci cilvēki.»

«GARKALNES PAGASTA VĒSTIS», Nr.24 Brīvības gatvē 455, Rīga, LV – 1024

Izdevējs: Garkalnes pagasta padome
Iznāk kopš 1995. gada decembra

Reģistrācijas apliecība Nr.1882

Redaktors: Arvīds Deģis – tālr.7800931, mob.6345635

E-pasts: garkalnesvestis@navigator.lv

Sludinājumus un informāciju sūtiet uz faksu – 7994414, kā arī iesniedziet pagasta padomes priekšsēdētāja viet-niecei Elgai Liepiņai vai padomes kancelejas vadītājai.

Makets: Rolando

Druka: Tipogrāfija a/s «MC Ābols»

Tirāža: 1600 eks. Bezmaksas. Iznāk reizi mēnesī - katra mēneša pēdējā nedēļā.

Nodota iespiešanai 2004. gada 30. janvārī

© Rakstus un ilustrācijas aizsargā Autortiesību likums, par viedokļiem un faktiem atbildīgi konkrēto rakstu autori